



BEBOERFORTÆLLINGER - KLØVERHUSET

Perspektiver og anbefalinger til Kløverhuset

– et bomiljø under Socialpsykiatrien Høje-Taastrup kommune

Udarbejdet af SocialRespons, maj 2015



Indhold

Forløb, baggrund & Introduktion	Side 3-5
Første del: Overordnede temaer	Side 6-9
De fysiske rammer	Side 6
Hverdagslivet	Side 7-8
Mål og ønsker	Side 9
Anden del: Tværgående temaer og udviklingspotentialer	Side 10-13
Hovedpointer	Side 10
Tværgående temaer	Side 11
Opmærksomhedspunkter	Side 12
Udviklingspotentialer	Side 13



Forløbet – beboerfortællinger

FORLØB

BAGGRUND

Socialpsykiatrien Høje-Taastrup kommune ønsker et systematisk fokus på beboernes oplevelser af at bo i de enkelte bomiljøer. Dette for at sikre kvalitet i deres tilbud. Ønsket er endvidere, at beboernes oplevelser af kvalitet undersøges med blik for kriterierne opstillet i Socialstyrelsens kvalitetsmodel, særligt kvalitets-kriterierne 1 – 7, samt 14.

I Kløverhuset har vi foretaget interview med tre beboere ud af 19, samt med lederen. Forud for interviewene har vi besøgt bomiljøet, og deltaget i et beboermøde for at møde beboerne og dermed skabe bedst muligt udgangspunkt for de efterfølgende interview.

MØDET MED BEBOERNE

Interviewene er foretaget der, hvor beboerne selv ønskede det – enten i eget hjem eller i fælleslokalerne og har varieret i tid fra ca. et kvarter til en lille time. Der har været fokus på at få deres fortælling om tre forskellige områder; 1. de fysiske rammer 2. deres hverdagsliv 3. arbejdet med mål og ønsker. Interviewet med lederen har primært fokuseret på at indhente baggrundsviden. Alle beboere havde på forhånd fået information om forløbet og fået tilbuddet om at deltage, og alle de beboere, der ønskede at deltage, blev interviewet.



Introduktion

“Personalet gør en stor indsats så man kan føle sig tryk... Hvis man har det skidt så kan man snakke med personalet om det”
– Beboer

Denne rapport forholder sig til tre beboeres fortællinger om at bo i Kløverhuset – et bomiljø under Socialpsykiatrien i Høje-Taastrup kommune. Rapporten er udarbejdet af SocialRespons, og vi forholder os her til beboernes fortællinger med et særligt blik for Socialtilsynets Kvalitetsmodel.

I den første del af rapporten præsenteres de overordnede temaer, der blev berørt i løbet af interviewene. Her beskriver beboerne samlet set Kløverhuset som et bomiljø præget af positiv stemning med gode rammer for både privatliv og fællesskab.

Der er hos beboerne en gennemgående fortælling om, at de oplever en stor grad af selvbestemmelse i hverdagen, og en støtte, der tager udgangspunkt i deres situation, ønsker og behov. Beboerne beskriver samtidig at der er opmærksomhed på, om de har brug for hjælp, opmuntring eller et lille skub på vejen mod deres mål. Beboerne oplever således en balanceret støtte i arbejdet med egne mål.

I anden og afsluttende del af rapporten præsenteres en kort analyse af de tværgående temaer, der synes at karakterisere Kløverhusets tilgang samt et oprids af opmærksomhedspunkter til disse, samt udviklingspotentialer med hertil hørende konkrete anbefalinger.

Det understreges at rapporten kun bygger på interview med tre beboere, som er blevet suppleret med evaluatorernes oplevelser af stedet i gennem to korte besøg og et par uformelle snakke med beboerne.

Kløverhuset



Kløverhuset er målrettet mennesker med psykisk sygdom, der har behov for støtte til at bo i egen bolig. Det består af 19 boliger, hvoraf fire boliger er afklaringsboliger, hvor kommunen har mulighed for placere borgere midlertidigt, for at afklare hvad det rigtige botilbud er for dem fremadrettet.

Beboerne i Kløverhuset er primært mellem 40 og 70 år.

Der har det første år været døgnbemanding i Kløverhuset, men fra d. 1/7 2015 vil der være personale fra kl. 7-23 og en akuttelefon beboerne kan ringe til om natten.

Kløverhuset har kun eksisteret i lidt under et år – og må derfor betragtes som et nyoprettet tilbud.



De fysiske rammer

Boligen – den personlige ramme

Beboerne beskriver Kløverhusets fysiske rammer meget positivt. De er glade for deres boliger, som de generelt beskriver som velfungerende og lette at holde. En af beboerne synes dog at lejligheden er for lille, men alle beboerne lægger vægt på at de har deres egne lejligheder, hvor de selv bestemmer – både over indretningen og hvem der kommer på besøg. Lejlighederne synes således at gøre det muligt for beboerne at have et privatliv, en personlig ramme i hverdagslivet, hvor de kan trække sig tilbage og slappe af.

Inviterende fællesarealer

Et andet element i beboernes positive beskrivelse af de fysiske rammer er fælleshuset. De er glade for at komme i fælleshuset, der både rummer mulighed for samvær og hygge og for forskellige aktiviteter (computerrum, massagestol, TV-stue mv.). Der er en gennemgående oplevelse af ikke at bo på en institution, men nærmere i et bofællesskab. Kløverhuset består af lejligheder der ligger afskærmet fra hinanden, med fælleshuset i midten. Fælleshuset indbyder således til fællesskab, men altid med mulighed for privatliv i egen lejlighed.

Området – ramme for selvstændighed

Der er lidt delte meninger om området omkring Kløverhuset. Flere af beboerne synes det er lidt uinteressant og dødt. Samtidig er alle dog enige om, at der er stille og roligt, hvilket er vigtigt for flere af dem, der let kan føle sig utrygge hvis der foregår for meget. Det bliver ligeledes fremhævet at Kløverhuset ligger i gå eller cykelafstand til byen og handle muligheder, og det derfor er mere overskueligt at klare daglige gøremål.



Hverdagslivet - aktiviteter

“Jeg klarer det meste i dagligdagen selv. Jeg har lavet nogle aftaler med personalet, men klarer det meste selv” - Beboer

Selvstændig håndtering af hverdagen

For beboerne er det den selvstændige håndtering af hverdagen, der tager det meste af deres tid, og flere beskriver det at overskue og gennemføre de daglige gøremål, som indkøb, madlavning og rengøring som et fuldtidsjob. Mange af beboerne kommer fra boformer hvor der for eksempel blev serveret mad tre gange om dagen. De mere frie rammer i Kløverhuset giver dem et større ansvar i dagligdagen og beboerne beskriver en hverdag med en høj grad af selvbestemmelse. Beboerne er glade for de friere rammer, men det mere selvstændige liv kræver øvelse og kræfter.

Dagsbeskæftigelse

Alle interviewede beboere er på førtidspension. De bruger størstedelen af deres tid på at være i lejligheden og i fælleshuset. To af de interviewede har aktiviteter ud af huset; en har faste ugentlige fritids- og undervisningsaktiviteter og en besøger en ven næsten hver dag. De har begge en oplevelse af at personalet støtter dem i disse aktiviteter, men at de samtidig selv bestemmer, hvad de vil få dagen til at gå med.

Opmærksomhed på beboerens behov

Beboerne oplever høj grad af selvbestemmelse i forhold til deres liv og hverdag, men samtidig oplever de alle også at få den hjælp og støtte fra personalet som de har behov for. De har alle en oplevelse af, at deres privatliv bliver respekteret, samtidig med at der bliver skubbet lidt til dem på områder hvor de har et ønske om at udvikle sig (for eksempel i forhold til deres deltagelse i fællesskabet). To af beboerne beskriver hvordan personalets støtte har udviklet sig fra massiv hjælp i starten, der gradvist er blevet mindre, jo mere selvhjulpne de er blevet.



Hverdagslivet - socialt liv

”Her er dejligt... Ligesom et bofællesskab. For mig er et bofællesskab et sted man hygger sig med andre og også kan få noget hjælp” - Beboer

Bofællesskabs-stemning

Beboerne taler positivt om det sociale liv i Kløverhuset. Det udfoldes særligt i fælleshuset, men enkelte besøger også hinanden i deres lejligheder. Beboernes fortælling er, at der altid er mulighed for fællesskab hvis man ønsker det, der er altid liv i fælleshuset og nogen at snakke eller se fjernsyn med. Der er således skabt rammer der fordrer det sociale liv. Der er en oplevelse af en bofællesskabsstemning, men hvor man kan vælge fællesskabet til og fra og dermed selv kan vælge i hvilken grad man ønsker at deltage. Beboerne giver udtryk for, at de aktiviteter, der finder sted i fælleshuset, som for eksempel fælles grillaften sker på deres eget initiativ, samtidig siger flere beboere, at de gerne så flere fælles aktiviteter i huset.

Synligt personale

Alle de interviewede beskriver at personalet i høj grad opfordrer dem til og støtter dem i at komme op i fælleshuset – med udgangspunkt i den enkeltes behov og sociale kompetencer. Det er derfor beboernes oplevelse, at der bliver gjort meget for det interne sociale liv i Kløverhuset. Det er ligeledes deres oplevelse at personalet er en meget synlig del af hverdagslivet, der er altid nogen i fælleshuset, som man kan sætte sig og snakke med, eller spørge om hjælp.

Kontakten udadtil

Det er ikke muligt at spore et aktivt fokus på at støtte beboernes kontakt til deres relationer udenfor Kløverhuset (familie og venner). Hertil skal siges at flere beboere giver udtryk for at de pt. ikke har lyst eller overskud til for alvor at dyrke fællesskaber, der rækker ud over Kløverhuset.



Mål og ønsker

” Vi snakker om det hver morgen, om at jeg skal ind i fælleshuset” - Beboer

Handleplaner & personlige mål

Beboernes individuelle mål er synlige i deres hverdag. Alle er bevidste om deres mål og beskriver dem som relevante i forhold til deres situation og som de rigtige skridt på vejen til øget selvstændighed. De mål beboerne italesætter er således i høj grad delmål forbundet med målet om at de skal kunne klare dagligdagen i deres bolig i Kløverhuset. De mere langsigtede mål er derimod ikke lige så tydelige i deres fortællinger. I forhold til de langsigtede mål oplever en beboer, at det kan være svært at tale om ønsker for fremtiden, og en anden beboer giver udtryk for at vedkommende ikke synes det er relevant at have mere langsigtede mål.

Beboerne fortæller at de er glade for teamstrukturen, hvor de har tilknyttet et team af tre medarbejdere efter eget valg. De oplever, at de kan bruge personalet forskelligt, nogen beskrives for eksempel som særligt gode til at hjælpe i træningen af bestemte gøremål, mens andre beskrives som bedre at tale med.

Sundhed

Beboernes fortællinger rummer ikke beskrivelser af, at der i Kløverhuset er et generelt fokus på eksempelvis sund kost, og der berettes heller ikke om fælles fysiske aktiviteter, såsom gåture, fælles træningsture o.l. En af de interviewede beboere går fast til gymnastik, men andre giver udtryk for at de godt kunne tænke sig at gå en tur en gang om ugen eller generelt dyrke lidt mere motion.

Beboermøder

Beboerne fortæller, at der holdes beboermøder flere gange om måneden, hvor de inddrages i hvad der rører sig og kan tale om nye tiltag. Desuden er det også her muligt at komme med egne ønsker til for eksempel fællesaktiviteter.



Hovedpointer

“Man kan altid få selskab af de andre, og så er der nogen man kan opsøge hvis man har vanskeligheder” - Beboer

Alt i alt er beboernes fortællinger om livet og hverdagen i Kløverhuset positive. De udtrykker glæde ved personalet og oplever en balanceret støtte, hvor der både er høj grad af selvbestemmelse og samtidig en opmærksomhed på de enkeltes behov – for eksempel for at blive skubbet lidt på vej. Desuden fylder det meget i fortællingerne, at stedet giver god mulighed for fællesskab med de andre beboere.

Netop kombinationen af høj grad af selvbestemmelse, og samtidig en oplevelse af at personalet er opsøgende, giver beboerne en følelse af tryghed, og beskrives som afgørende for at beboerne er i stand til selv at håndtere mange ting i hverdagen. Denne balancerede tilgang går igen i målarbejdet. Beboernes mål er tydelige i deres hverdag og de oplever at de er tilpasset deres aktuelle situation og ønsker. Dog synes der hos flere beboere at være uklarhed ift. hvad der ligger i de langsigtede mål.

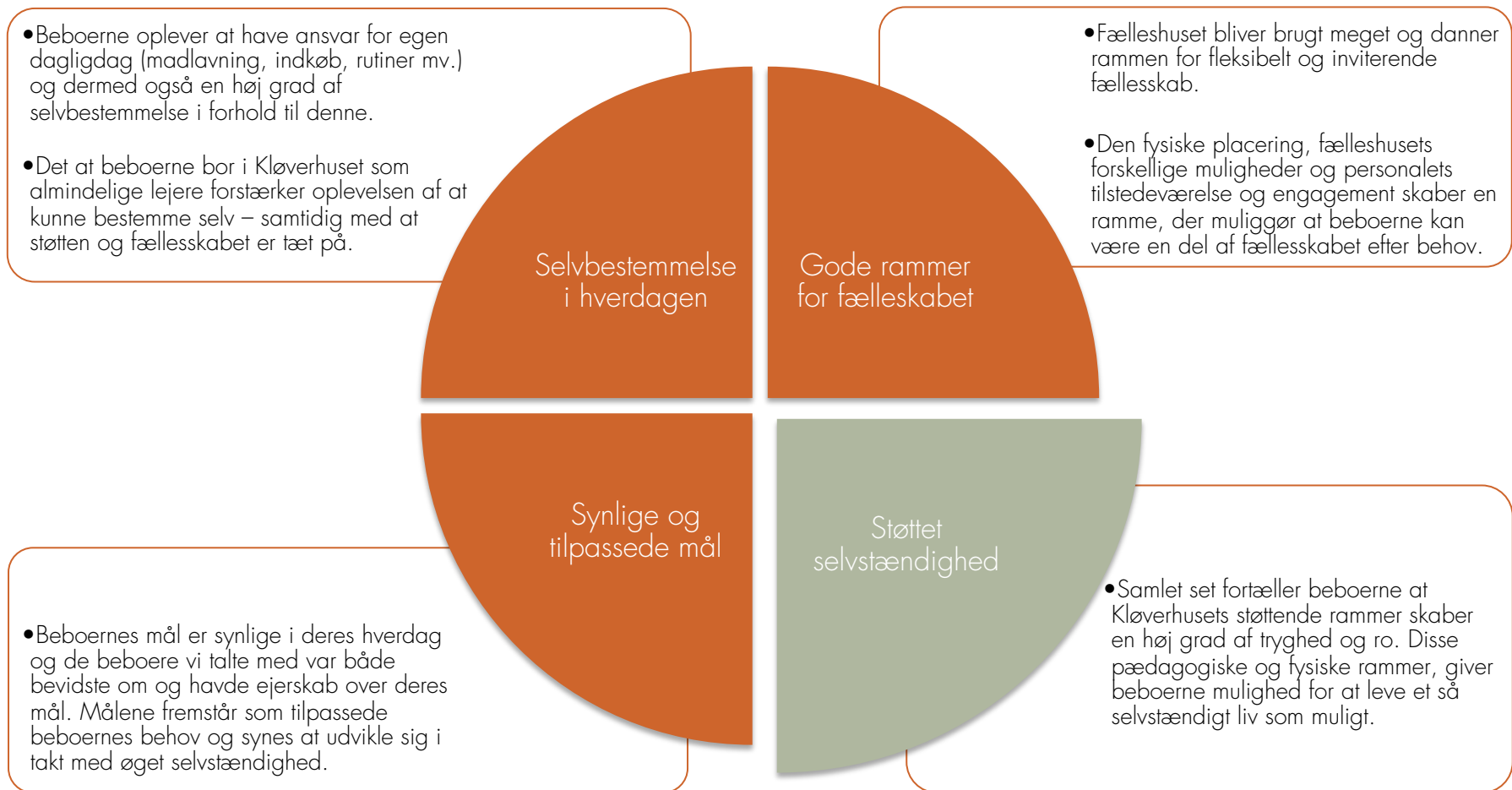
Beboerne er glade for de fysiske rammer, der både rummer mulighed for fællesskab i fælleshuset og privatliv i deres egen lejlighed. Beboerne oplever at de altid kan opsøge fællesskabet i fælleshuset og at de kan bruge lokalerne på egne præmisser. Flere beboere ønsker sig mere fokus på de fælles aktiviteter i huset.

Samlet set synes beboernes fortællinger at rumme fire gennemgående temaer. Det er fire temaer, som på mange måder opsummerer ovenstående og samtidig kan siges at karakterisere Kløverhuset (se figur på s. 11).



Fire gennemgående temaer

Figuren er en visualisering af, hvad vi synes at kunne sige karakteriserer Kløverhuset ud fra de tre beboerfortællinger vi har fået. De tre temaer: **selvbestemmelse i hverdagen**, **gode rammer for fællesskab** og **synlige og tilpassede mål** fører til det vi her har valgt at betegne som **Støttet selvstændighed**.





Opmærksomhedspunkter

Selvbestemmelse i hverdagen

Tilgangen hvor beboerne oplever høj grad af selvbestemmelse, mens der samtidig er opmærksomhed på deres behov for støtte og motivation ift. deres individuelle mål, anses som positiv. Et opmærksomhedspunkt her kan være også at sikre denne balance i forhold til beboernes ønsker til fællesskabet. Det er positivt, at fælles aktiviteter sker på beboernes initiativ, men der kan også ligge et potentiale i, i højere grad at inspirere til mulige aktiviteter.

Gode rammer for fællesskab

Fælleshuset giver en god og fleksibel ramme for fællesskabet, hvor de fælles aktiviteter i høj grad er drevet af beboernes egne ønsker og initiativer. Et opmærksomhedspunkt her kunne være potentialet i at udnytte det momentum, der ligger i at være et nyoprettet bomiljø, hvor beboerne kan få indflydelse på både indretning, men også for eksempel på hvilke fælles traditioner man eventuelt ønsker at skabe på stedet.

Synlige og tilpassede mål

Beboerne er bevidste om deres mål, og de aktuelle delmål synes at afspejle deres situation og behov. Et opmærksomhedspunkt i forhold til mål er, at der hos flere beboere måske er en uklarhed om hvad der ligger i de mere langsigtede mål. En beboer finder det svært selv tage hul på snakken om ønsker for fremtiden og en anden giver udtryk for en forståelse af langsigtede mål, som noget der er helt irrelevant grundet personens relativt høje alder.

Støttet selvstændighed

De pædagogiske og fysiske rammer, der præger Kløverhuset, fører til en samlet oplevelse af tryghed, hvilket bliver et vigtigt element i beboernes oplevelse af øget selvstændighed. Det kan være relevant at have fokus på hvordan man i forhold til nogle af beboerne (med små skridt) kan åbne mere op i forhold til omverdenen. Med andre ord arbejde med at opretholde følelsen af tryghed og selvstændighed, uden den samme grad af støtte fremadrettet.



Udviklingspotentialer

På baggrund af den samlede analyse og særligt de førnævnte opmærksomhedspunkter er her beskrevet tre overordnede udviklingspotentialer samt konkrete anbefalinger til implementering.

Personalet som medskabere af fællesskabet

- > Hav i en periode særlig opmærksomhed på at gribe beboernes idéer, evt. få dem gjort realistiske og så hjælp med at realisere dem.
- > Tag udgangspunkt Kløverhuset som nyt sted, der har brug for traditioner og brug for eksempel et beboermøde til at få beboernes input til fremtidige traditioner.
- > Forsøg med initiativ til for eksempel fællesspisning – og inviter herefter beboerne til at videreføre aktiviteten.

Snak om langsigtede mål

- > Snak med beboerne om deres langsigtede mål og hvad et langsigtet mål kan være.
- > Brug visualiseringer af arbejdet med mål for den enkelte beboer – for eksempel trappen mod mine mål som udgangspunkt for snakken om de langsigtede mål

Orientering udadtil

- > Hav opmærksomhed på at tale med beboerne om vigtigheden i (måske i det små) at dyrke og opdyrke sociale relationer udenfor Kløverhuset.
- > Overvej arrangementer for beboernes venner og familie som en del af fremtidens traditioner.
- > Overvej hvordan Kløverhuset kan åbnes sig lidt mere op til omverdenen og særligt lokalområdet.